

20. maj 2008

Besvarelse af spørgsmål 32 (L 120) stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 2. maj 2008.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 32:

”Kan ministeren forklare, hvorfor der i konkurrencelovens § 18 og i markedsføringslovens § 22 a er krav om retskendelse, når ministeren har fastslået, at hvis man stiller et lovkrav om retskendelse i forbindelse med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelser, vil man indføre en klar forskelsbehandling i forhold til alle de erhvervsdrivende, som får kontrolbesøg, uden at myndighederne har været omkring domstolene? Ministeren bedes forklare, hvor de to nævnte love adskiller sig fra revisorloven.”

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Det vil stride imod den almindelige praksis vedrørende forvaltningens foretagelse af kontrolbesøg at kræve forudgående indhentelse af en retskendelse. Krav om retskendelse indebærer ikke nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst, idet retssikkerhedsloven i forvejen giver en tilstrækkelig beskyttelse af de involverede parter. Samtidig vil domstolene få svært ved at foretage en reel prøvelse af det grundlag, som en eventuel retskendelse vil skulle udstedes på baggrund af. Man vil derfor risikere, at domstolene vil fungere som et ”gummitempel” af de kontrolbesøg, som myndighederne foretager som led i sit almindelige tilsynsarbejde. Samtidig vil man lægge beslag på store ressourcer i domstolssystemet.

Dette er afspejlet i den model, der gælder på langt de fleste områder, hvor særmyndigheder udøver sin kontrol og tilsynsmyndighed uden for strafferetsplejen. Konsekvensen af at kræve retskendelse vil derfor være en forskelsbehandling af revisionsvirksomheder i forhold til en lang række næringsdrivende, der som følge af skattelovgivning, fødevarelovgivning mv. er underlagt kontrol uden myndighedernes indhentelse af forudgående retskendelse. Det samme gælder på det finansielle område, hvor Finanstilsynet som led i sit tilsyn med finansielle virksomheder, der på lige vis som revisionsvirksomheder er offentligt godkendt og har offentlighedens interesse, har adgang til at foretage kontrolbesøg uden forudgående indhentelse af retskendelse.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen iværksætter alene en undersøgelse med henblik på at konstatere, korrigere eller forhindre en konkret overtrædelse af revisorloven. Såfremt styrelsen finder det nødvendigt at tage ud på kontrolbesøg i anledning heraf, vil styrelsen således alene gennemføre

en undersøgelse af en konkret, afgrænset sag og har alene adgang til revisionsvirksomhedens forretningslokaler.

Konkurrencelovens § 18 giver konkurrencemyndighederne adgang til at foretage kontrolbesøg efter forudgående indhentelse af retskendelse. Kravet om retskendelse for at foretage kontrolbesøg på konkurrenceområdet skal ses i lyset af, at Konkurrencestyrelsen har ganske indgribende beføjelser til at gennemføre kontrolbesøg. Konkurrencestyrelsen skal ved et kontrolbesøg have adgang til samtlige virksomhedens lokaler, dokumenter, PC'er og firmabiler. Styrelsen kan tage kopi af enhver oplysning herunder regnskaber, markedsføringsstrategier og andre fortrolige forretningsoplysninger uanset informationsmedium. Konkurrencestyrelsen kan tage identiske kopier (spejlinger) af dataindholdet af elektroniske medier. Herudover kan Konkurrencestyrelsen forlange, at personer, der er omfattet af undersøgelsen, viser indholdet af deres lommer, tasker og lign. med henblik på at fremskaffe oplysninger. Såfremt personerne ikke ønsker at medvirke hertil, skal Konkurrencestyrelsen anmode om politiets bistand hertil.

Markedsføringslovens § 22 a fastslår, at forbrugerombudsmanden kan foretage kontrolundersøgelser i forbindelse med modtagelsen af en klage fra en udenlandsk myndighed. Det centrale ved denne bemyndigelse til at foretage tvangsindgreb, efter forudgående retskendelse, er således, at et tvangsindgreb iværksættes på baggrund af konkrete omstændigheder, nemlig en klage fra en udenlandsk myndighed – de retsstiftende kendsgerninger fremgår således direkte af bestemmelsen. Det vil således altid være konkrete oplysninger, der kan forelægges domstolene.

Forskellen mellem undersøgelsesadgangen i lovforslaget og den nævnte model i markedsføringsloven er således, at der i forbindelse med tvangsindgreb efter markedsføringsloven foreligger en beskrivelse af de betingelser, der skal være til stede for at foretage tvangsindgrebet. Modsat anfører lovforslagets § 39 ikke de nærmere betingelser for, hvornår der kan iværksættes en undersøgelse. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal i hvert tilfælde vurdere, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en undersøgelse. Denne vurdering har en udpræget skønsmæssig karakter, som eksempelvis kan have sin baggrund i den stikprøvevise kontrol af modtagne årsrapporter eller, at der i medierne er sat fokus på en sag.

Der ville ikke være en væsentlig reel retssikkerhedsmæssig gevinst forbundet med et krav om retskendelse i disse situationer. Styrelsens vurdering vil have karakter af et samlet skøn, og det ville være vanskeligt for domstolene at foretage en retlig efterprøvelse heraf. Jeg skal i den forbindelse henvide til Justitsministeriets notat af 8. maj 2008 om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til uden forudgående retskendelse at få adgang til revisionsvirksomheder som foreslået i L 120 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven), som er vedlagt besvarelsen af spørgsmål 10 samt 24.